ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Ιουλίου 1998

σχετικά με εγγυήσεις υπέρ της Eisen- und Stahlwalzwerke Rötzel GmbH

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1998) 2369]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(1999/196/ΕΚΑΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, και ιδίως το άρθρο 4 στοιχείο γ),

την απόφαση αριθ. 2496/96/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα [1], και ιδίως το άρθρο 6,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους,

Έκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή της 12ης Αυγούστου 1997, η Επιτροπή πληροφόρησε τη Γερμανία ότι προτίθεται να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 6 παράγραφος 5 της απόφασης αριθ. 2496/96/ΕΚΑΧ (στο εξής «ο κώδικας ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα») λόγω της εγγύησης καλής εκτέλεσης 80 % που χορήγησε το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας υπέρ της Eisen- und Stahlwalzwerke Rötzel GmbH (στο εξής «Rötzel»).

Στις 25 Απριλίου 1995 το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας χορήγησε εγγύηση καλής εκτέλεσης 80 % για τραπεζική πίστωση ύψους 15 εκατ. DM. Το μέτρο αυτό εντασσόταν στο πλαίσιο εγκεκριμένου προγράμματος εγγυήσεων του εν λόγω ομόσπονδου κράτους [N 155/88· επιστολή SG(88) D/6814 της 9ης Ιουνίου 1988]. Η έγκριση είχε δοθεί αποκλειστικά δυνάμει της συνθήκης ΕΚ, όχι όμως της συνθήκης ΕΚΑΧ. Εξάλλου, συνοδευόταν από ορισμένους περιορισμούς, δεδομένου ότι για ορισμένες ειδικές περιπτώσεις σε ευαίσθητους τομείς, όπως του χάλυβα, προβλεπόταν η υποχρέωση ατομικής κοινοποίησης. Στην προκειμένη περίπτωση δεν είχε γίνει κοινοποίηση.

Η πίστωση και η αντίστοιχη εγγύηση αποσκοπούσαν στη στήριξη του σχεδίου αναδιάρθρωσης της επιχείρησης. Η Rötzel παράγει ταινίες χάλυβα θερμής και ψυχρής έλασης, καθώς και μορφοχάλυβες και προϊόντα χάλυβα υψηλού βαθμού κραματοποίησης στο εργοστάσιο Nettetal. Η παραγωγική της ικανότητα για ταινίες χάλυβα θερμής έλασης ανέρχεται σε 54 000 τόνους ετησίως. Η εταιρεία παράγει συνολικά περίπου 50 000 τόνους ετησίως, εκ των οποίων οι 30 000 τόνοι είναι ταινίες θερμής έλασης και οι 20 000 τόνοι ταινίες ψυχρής έλασης. Το ήμισυ περίπου της παραγωγής προϊόντων θερμής έλασης υφίσταται επεξεργασία στο εργοστάσιο. Η Rötzel απασχολεί 170 εργαζόμενους, εκ των οποίων 95 για την παραγωγή ταινιών ψυχρής έλασης και 35 για την παραγωγή ταινιών θερμής έλασης.

Από το 1950 έως το 1993 η Rötzel διέθετε επίσης μία μονάδα παραγωγής στο Dinslaken, με παραγωγική ικανότητα θερμής έλασης ύψους 264 000 τόνων ετησίως. Λόγω της κατάστασης της αγοράς η ετήσια παραγωγή στον τομέα των ταινιών θερμής έλασης μειώθηκε αισθητά από το 1976 έως το 1994. Για το λόγο αυτό, η Rötzel επέκτεινε τη μονάδα παραγωγής ψυχρής έλασης στο Nettetal. Οι αντίστοιχες επενδύσεις ανήλθαν περίπου σε 20 εκατ. DM. Στη διάρκεια του 1990 η κατάσταση επιδεινώθηκε και η Rötzel αποφάσισε να κλείσει το εργοστάσιό της στο Dinslaken. Οι δαπάνες γα το κλείσιμο της μονάδας εκτιμήθηκαν από τη Γερμανία σε 10,5 εκατ. DM. Ως αποτέλεσμα του κλεισίματος, σταμάτησε η χρησιμοποίηση παραγωγικής ικανότητας 264 000 τόνων ετησίως για προϊόντα θερμής έλασης. Η παύση ενός τόσο σημαντικού τμήματος των δραστηριοτήτων της επιχείρησης κατέστησε αναγκαία την πλήρη αναδιάρθρωσή της, πράγμα που οδήγησε στην επαναλειτουργία της μονάδας θερμής έλασης IV στο Nettetal.

Για τη χρηματοδότηση των δαπανών αναδιάρθρωσης από την παύση της λειτουργίας της μονάδας στο Dinslaken χρειάστηκε να πωληθούν ακίνητα που ανήκαν στη Rötzel και, στην τελική φάση, να χορηγηθεί η προαναφερθείσα τραπεζική πίστωση ύψους 15 εκατ. DM. Η πίστωση καλύφθηκε από εγγύηση των δύο εταίρων ύψους 5 εκατ. DM και σε ποσοστό 80 % από εγγύηση καλής εκτέλεσης που χορηγήθηκε από το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας. Σύμφωνα με τη γερμανική κυβέρνηση, οι επενδύσεις δεν αφορούσαν τη μονάδα θερμής έλασης στο Nettetal.

Τα προϊόντα της εταιρείας Rötzel εμπίπτουν σε δύο διαφορετικές συνθήκες, δηλαδή στη συνθήκη ΕΚ και στη συνθήκη ΕΚΑΧ. Η παραγωγή προϊόντων θερμής έλασης εμπίπτει στη συνθήκη ΕΚΑΧ. Με αφορμή την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Rötzel, ως επιχείρηση παραγωγής χάλυβα, εμπίπτει στο άρθρο 80 της συνθήκης ΕΚΑΧ και τις διατάξεις σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις της ίδιας συνθήκης. Ακόμη και αν, όπως ισχυρίζεται η γερμανική κυβέρνηση, η προαναφερθείσα εγγύηση καλής εκτέλεσης χορηγήθηκε αποκλειστικά για την κάλυψη επενδυτικής πίστωσης που προοριζόταν για τη μονάδα

[1] ΕΕ L 338 της 28. 12. 1996, σ. 42.

ψυχρής έλασης, οι επενδύσεις συνέβαλαν στην αναδιάρθρωση της Rötzel, πράγμα που οδήγησε στην επαναλειτουργία της μονάδας θερμής έλασης. Εξάλλου, υπάρχει ο κίνδυνος λόγω της στενής διαπλοκής της παραγωγής της μονάδας ψυχρής έλασης με τις δραστηριότητες ΕΚΑΧ, που και οι δύο συγκεντρώνονται στην ίδια επιχείρηση, η εγγύηση να έχει επιπτώσεις και στον τομέα παραγωγής χάλυβα ΕΚΑΧ.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, χορηγώντας την εγγύηση για την τραπεζική πίστωση χωρίς να απαιτήσει ασφάλιστρο κινδύνου, το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας ανέλαβε κάποιο κίνδυνο, η Επιτροπή θεώρησε ότι το εν λόγω ομόσπονδο κράτος δεν συμπεριφέρθηκε όπως ένας ιδιώτης επενδυτής. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θεώρησε την εγγύηση ως κρατική ενίσχυση.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά όλες οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη, υπό οποιαδήποτε μορφή. Οι εξαιρέσεις του εν λόγω κανόνα προσδιορίζονται στον κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Με αφορμή της έναρξη της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι δεν φαίνεται να ισχύει καμία από τις εξαιρέσεις του κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εγγύηση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 του κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα.

II

Η Επιτροπή δημοσίευσε την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία [1] στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, καλώντας τα άλλα κράτη μέλη και τους τρίτους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η UK Steel Association δήλωσε στις 18 Νοεμβρίου 1997 ότι, ναι μεν διαφωνεί με την άποψη ότι το σύνολο των κρατικών ενισχύσεων προς μία επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός του τομέα ΕΚΑΧ, εμπίπτουν αυτομάτως και ανεξαρτήτως του σκοπού τους στις διατάξεις ΕΚΑΧ, συμφωνεί ωστόσο ότι στην προκειμένη περίπτωση δικαιολογείται η προσέγγιση της Επιτροπής, διότι η Rötzel αποτελεί πλήρως ενοποιημένη επιχείρηση με μία έδρα. Η Επιτροπή διαβίβασε στη γερμανική κυβέρνηση τις εν λόγω παρατηρήσεις με επιστολή της 10ης Δεκεμβρίου 1995, δίνοντάς της την ευκαιρία να διατυπώσει τις απόψεις της.

Με επιστολή της 24ης Φεβρουαρίου 1998 η γερμανική κυβέρνηση απάντησε σε σχέση με την κίνηση της διαδικασίας και τις απόψεις της UK Steel Association. Με την ευκαιρία αυτή, η γερμανική κυβέρνηση δήλωσε ότι η Rötzel στις 18 Μαΐου 1995 έλαβε εγγύηση καλής εκτέλεσης για ποσοστό 80 % τραπεζικής πίστωσης ύψους 15 εκατ. DM, η οποία κατανέμεται ως εξής:

α) τοκοχρεολυτικό δάνειο ύψους 2,5 εκατ. DM για επενδυτικούς σκοπούς·

β) τοκοχρεολυτικό δάνειο ύψους 4,5 εκατ. DM για επενδυτικούς σκοπούς·

γ) πίστωση ύψους 8 εκατ. DM για λειτουργικούς σκοπούς.

Στο μεταξύ κατέπεσε η εγγύηση, δεδομένου ότι η Rötzel κήρυξε πτώχευση. Το ομόσπονδο κράτος μπόρεσε να μειώσει εν μέρει τη ζημία του, αλλά στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν οι περαιτέρω εξελίξεις, δεδομένου ότι η διαδικασία πτώχευσης θα ολκληρωθεί το νωρίτερο στα τέλη του 1998.

III

Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά όλες οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη, υπό οποιαδήποτε μορφή, και κατά συνέπεια πρέπει να καταργούνται και να απαγορεύονται στην Κοινότητα. Οι εξαιρέσεις από την εν λόγω απαγόρευση προσδιορίζονται στον κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα και αφορούν:

α) ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη·

β) ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος·

γ) ενισχύσεις για το κλείσιμο εγκαταστάσεων.

Η γερμανική κυβέρνηση δεν ζήτησε να ισχύσει καμία από τις εν λόγω εξαιρέσεις στην προκειμένη περίπτωση.

Επιπλέον, η γερμανική κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε το επιχείρημα που πρόβαλε η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, ότι δηλαδή η εγγύηση συνιστά κρατική ενίσχυση, δεδομένου ότι το ομόσπονδο κράτος ανέλαβε κίνδυνο χωρίς να ζητήσει αντίστοιχο ασφάλιστρο κινδύνου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύνολο του εγγυηθέντος ποσού συνιστά κρατική ενίσχυση. Από το κλείσιμο της εγκατάστασης στο Dinslaken και την περαιτέρω ανάγκη αναδιάρθρωσης της Rötzel στο Nettetal προκύπτει ότι η επιχείρηση, ήδη κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης, αντιμετώπιζε δυσκολίες. Η πίστωση των 15 εκατ. DM ήταν απαραίτητη για την αναδιάρθρωση της Rötzel και ζωτικής σημασίας για την επιχείρηση. Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε η επιχείρηση, θα ήταν εξαιρετικά απίθανο να λάβει πίστωση χωρίς τη χορήγηση κρατικής εγγύησης. Κατά συνέπεια, η κρατική ενίσχυση ανέρχεται σε 12 εκατ. DM (80 % του ποσού των 15 εκατ. DM).

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων εντός και εκτός του τομέα ΕΚΑΧ, η εγγύηση πρέπει να εκτιμηθεί με βάση τις διατάξεις της συνθήκης ΕΚΑΧ και τον κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα. Η γερμανική κυβέρνηση δεν παρείχε πληροφορίες σχετικά με την κατανομή των εξόδων ανά τομέα δραστηριοτήτας. Εξάλλου, η Επιτροπή διαθέτει πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες η αναδιάρθρωση

[1] ΕΕ C 328 της 30. 10. 1997, σ. 11.

οδήγησε στην επαναλειτουργία εργοστασίου θερμής έλασης, το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της συνθήκης ΕΚΑΧ. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η τραπεζική πίστωση αφορά στην πραγματικότητα 12,5 εκατ. DM για λειτουργικούς σκοπούς και μόνο 2,5 εκατ. DM για επενδύσεις. Δεδομένου ότι τα έξοδα λειτουργίας, τα οποία αφορούν τους τομείς παραγωγής που εμπίπτουν και στις δύο συνθήκες, δεν είναι δυνατό να κατανεμηθούν σαφώς, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εξετάσει την εγγύηση στο πλαίσιο της συνθήκης ΕΚΑΧ. Την άποψη αυτή υποστήριξε η UK Steel Association, και η γερμανική κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε την εν λόγω προσέγγιση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εγγύηση συνιστά κρατική ενίσχυση, που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της συνθήκης ΕΚΑΧ και συνιστά παράβαση του άρθρου 4 στοιχείο γ) της εν λόγω συνθήκης. Η προκειμένη περίπτωση δεν πληροί τους όρους για την εφαρμογή μίας των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον κώδικα ενισχύσεων στον τομέα του χάλυβα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση με την μορφή εγγύησης 80 % του ομόσπονδου κράτους της Βορειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας για τραπεζική πίστωση ύψους 15 εκατ. DM υπέρ της Eisen- und Stahlwalzwerke Rötzel GmbH δεν εγκρίνεται, δεδομένου ότι δεν κοινοποιήθηκε εκ των προτέρων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4, στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ η ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 2

Η Γερμανία οφείλει να ζητήσει, σύμφωνα με τις γερμανικές διατάξεις για την είσπραξη κρατικών απαιτήσεων, την επιστροφή του εγγυημένου ποσού των 12 εκατ. DM που χορηγήθηκε υπέρ της Eisen- und Stahlwalzwerke Rötzel GmbH συν τόκους, από την ημερομηνία χορήγησής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του, προκειμένου να εξουδετερωθούν οι επιπτώσεις της ενίσχυσης. Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται από την Επιτροπή για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδύναμου επιδότησης των περιφερειακών ενισχύσεων κατά τη διάρκεια του σχετικού χρονικού διαστήματος.

Άρθρο 3

Η γερμανική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την έκδοση της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 14 Ιουλίου 1998.

Για την Επιτροπή

Franz FISCHLER

Μέλος της Επιτροπής